

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русской литературы

БАРАНОВСКАЯ

Юлия Сергеевна

ЧЕЛОВЕК И ВОЙНА В ПОВЕСТЯХ В. КОНДРАТЬЕВА

Дипломная работа

Научный руководитель:
доктор филологических наук,
профессор И. С. Скоропанова

Допущена к защите

« ____ » _____ 2022 г.

Зав. кафедрой русской литературы
кандидат филологических наук, доцент Л. Л. Авдейчик

Минск, 2022

СОДЕРЖАНИЕ

РЕФЕРАТ.....	3
РЭФЕРАТ.....	4
ABSTRACT	5
ВВЕДЕНИЕ.....	Ошибка! Закладка не определена.
ОСНОВНАЯ ЧАСТЬ.....	Ошибка! Закладка не определена.
ОБЛИК СОЛДАТА ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЫ В ПОВЕСТЯХ	
В. КОНДРАТЬЕВА.....	Ошибка! Закладка не определена.
1. Автобиографическое начало военной прозы В. Кондратьева.....	
Определена.	
2. Коллективный образ защитников Родины в повести «Селижаровский тракт».....	
Ошибка! Закладка не определена.	
3. Русский национальный характер в повести «Сашка»..	
Ошибка! Закладка не определена.	
4. Герой и обстоятельства в повести «Борькины пути-дороги»	
Ошибка! Закладка не определена.	
5. Герой и его выбор в повести «Отпуск по ранению»	
Ошибка! Закладка не определена.	
ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	Ошибка! Закладка не определена.
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ.....	Ошибка! Закладка не определена.

РЕФЕРАТ

Тема дипломной работы — «Человек и война в повестях Вячеслава Кондратьева».

Актуальность и выбор темы — сохранение памяти о героях Великой Отечественной войны, противостоящее нигилистическому «переписыванию истории».

Цель исследования — раскрыть духовный и нравственный облик солдата Великой Отечественной войны и способы его художественного изображения в повестях В. Кондратьева.

Объект исследования: повести В. Кондратьева «Селижаровский тракт», «Сашка», «Борькины пути-дороги», «Отпуск по ранению».

Предмет исследования: духовные и нравственные качества персонажей В. Кондратьева, способы их художественной характеристики.

Методы исследования: историко-литературный, аналитический, типологический.

Научная новизна исследования заключается в систематизированном исследовании повестей В. Кондратьева в аспекте избранной темы.

Структура и объём. Дипломная работа состоит из введения, основной части, включающей 5 разделов, заключения и списка использованных источников. Общий объём работы — 50 машинописных страниц, список использованных источников — 41 наименование.

Полученные результаты. «Ржевский цикл» В. Кондратьева — одно из главных достижений советской прозы о Великой Отечественной войне. Имеющие автобиографическую подоплёку, составляющие его повести максимально приближены к правде жизни, передают как ужас войны с её неизбежными муками и смертями, так и нравственную несокрушимость защитников Отечества, вступивших в противоборство с фашизмом и одержавших над ним победу. Война показана у В. Кондратьева через человека, и в повестях «Сашка», «Борькины пути-дороги», «Отпуск по ранению» крупным планом даны фигуры рядовых солдат, вынесших на себе основную тяжесть войны, раскрыт их духовно-нравственный облик. Отмечается мастерство В. Кондратьева в обрисовке человеческих характеров, выявляются используемые им художественные средства, акцентируется типичность созданных образов, главными качествами которых являются патриотизм, нравственная стойкость, сила духа.

Ключевые слова: ВЕЛИКАЯ ОТЕЧЕСТВЕННАЯ ВОЙНА, «РЖЕВСКИЙ ЦИКЛ» В. КОНДРАТЬЕВА, СОВЕТСКИЙ СОЛДАТ, НРАВСТВЕННЫЙ ОБЛИК, СПОСОБЫ ХАРАКТЕРИСТИКИ.

РЭФЕРАТ

Тэма дыпломнай працы — “Чалавек і вайна ў аповесцях Вячаслава Кандрацьева”.

Актуальнасць і выбар тэмы — захаванне памяці пра герояў Вялікай Айчыннай вайны, якое супрацьстаіць нігілістычнаму «перапісванню гісторыі».

Мэта даследавання — раскрыць духоўнае і маральнае аблічча салдата Вялікай Айчыннай вайны і спосабы яго мастацкага малюнка ў аповесцях В. Кандрацьева.

Аб'ект даследавання: аповесці В. Кандрацьева “Селіжараўскі тракт”, “Сашка”, “Борчыны шляхі-дарогі”, “Адпачынак па раненні”.

Прадмет даследавання: духоўныя і маральныя якасці персанажаў В. Кандрацьева, спосабы іх мастацкай характарыстыкі.

Метады даследавання: гісторыка-літаратурны, аналітычны, тыпалагічны.

Навуковая навізна даследавання заключаецца ў сістэматызаваным даследаванні аповесцяў В. Кандрацьева ў аспекце абранай тэмы.

Структура і аб'ём. Дыпломная праца складаецца з увядзення, асноўнай часткі, якая ўключае 5 раздзелаў, заключэння і спісу выкарыстаных крыніц. Агульны аб'ём працы — 50 машынапісных старонак, спіс выкарыстаных крыніц уключае 41 найменне.

Атрыманыя вынікі. “Ржэўскі цыкл” В. Кандрацьева — адно з галоўных дасягненняў савецкай прозы аб Вялікай Айчыннай вайне. Аповесці, якія маюць аўтабіяграфічную падаплёку і складаюць яго максімальна набліжаныя да праўды жыцця, перадаюць як жах вайны з яе непазбежнымі пакутамі і смерцямі, так і маральную нязломнасць абаронцаў Айчыны, якія ўступілі ў супрацьборства з фашызмам і якія атрымалі над ім перамогу. Вайна паказана ў В. Кандрацьева праз чалавека, і ў аповесцях “Сашка”, “Борчыны шляхі-дарогі”, “Адпачынак па раненні” буйным планам дадзены фігуры радавых салдат, якія вынеслі на сабе асноўны цяжар вайны, раскрыты іх духоўна-маральнае аблічча. Адзначаецца майстэрства В. Кандрацьева ў абмалёўцы чалавечых характараў, выяўляюцца мастацкія сродкі, якія ім выкарыстоўваюцца, акцэнтуюцца тыповасць створаных вобразаў, галоўнымі якасцямі якіх з'яўляюцца патрыятызм, маральная стойкасць, сіла духу.

Ключавыя словы: ВЯЛІКАЯ АЙЧЫННАЯ ВАЙНА, «РЖЭЎСКІ ЦЫКЛ» В. КАНДРАЦЬЕВА, САВЕЦКІ САЛДАТ, МАРАЛЬНАЕ АБЛІЧЧА, СПАСАБЫ ХАРАКТАРЫСТЫКІ.

ABSTRACT

The theme of the thesis is «Man and war in the stories of Vyacheslav Kondratiev».

The relevance and choice of topic is the preservation of the memory of the heroes of the Great Patriotic War, opposing the nihilistic «rewriting of history».

The purpose of the study is to reveal the spiritual and moral image of a soldier of the Great Patriotic War and the ways of his artistic representation in the stories of V. Kondratiev.

Object of study: V. Kondratiev's stories «Selizharovsky tract», «Sashka», «Borka's paths-roads», «Vacation for injury».

Subject of research: spiritual and moral qualities of V. Kondratiev's characters, ways of their artistic characterization.

Research methods: historical-literary, analytical, typological.

The scientific novelty of the study lies in the systematic study of the stories of V. Kondratiev in the aspect of the chosen topic.

Structure and volume. The diploma work consists of an introduction, the main part, which includes 5 sections, a conclusion and a list of sources used. The total volume of work is 50 typewritten pages, the list of sources used includes 41 titles.

Results. The Rzhev Cycle by V. Kondratiev is one of the main achievements of Soviet prose about the Great Patriotic War. Having an autobiographical background, the stories that make up his story are as close as possible to the truth of life, convey both the horror of war with its inevitable torment and death, and the moral invincibility of the defenders of the Fatherland who entered into a confrontation with fascism and defeated it. War is shown by V. Kondratiev through a person, and in the stories «Sasha», «Borka's Ways-Roads», «Wounded Leave», the figures of ordinary soldiers who bore the brunt of the war are given in close-up, their spiritual and moral appearance is revealed. The mastery of V. Kondratiev in depicting human characters is noted, the artistic means used by him are revealed, the typicality of the created images is emphasized, the main qualities of which are patriotism, moral stamina, fortitude.

Key words: THE GREAT PATRIOTIC WAR, V. KONDRATIEVA'S RZHEV CYCLE, SOVIET SOLDIER, MORAL IMAGE, WAYS OF CHARACTERISTICS.